

PRAKSISOVERSIGT · KREDITAFTALER

Praksisoversigt over kreditværdighedsvurdering ved forbrugerkredit

Kreditaftalelovens § 7 c, forbrugslånslovens § 9 og tærsklen for aftaletilsidesættelse

Version 2 Opdateret 22. jul. 2026 34 afgørelser · 2018-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Kreditgiveren skal efter [kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1](#) vurdere forbrugerens kreditværdighed inden en kreditaftale indgås, og en tilsvarende pligt påhviler ikke-finansielle långivere efter [§ 9, stk. 1 i lov om forbrugslånsvirksomheder](#). Bestemmelsen er offentligretlig og udløser ikke i sig selv ugyldighed; spørgsmålet om aftalens skæbne afgøres efter [aftalelovens § 38 c](#), jf. [§ 36](#), hvor både Det Finansielle Ankenævn og domstolene kræver en "vis grovere tilsidesættelse", før låneaftalen sættes helt eller delvis til side. Den klart største praksismasse ligger hos Det Finansielle Ankenævn, hvor sagerne gennemgående afgøres 3-2 med en fast dissens om, hvor meget dokumentation kreditgiver skal have indhentet for forbrugerens faktiske faste udgifter. Med [lov nr. 1322 af 20. november 2025](#) nyaffattes § 7 c med virkning fra 20. november 2026, hvorved regimet skærpes markant.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Kreditværdighedsvurderingen skal efter forarbejderne foretages i forbrugerens interesse med henblik på at afdække forbrugerens tilbagebetalingsevne – ikke kreditgiverens tabsrisiko.
- 02** En kreditvurdering (vurdering af långivers tabsrisiko) opfylder ikke kravet til en kreditværdighedsvurdering.
- 03** Simple udokumenterede erklæringer fra forbrugeren udgør ikke i sig selv fyldestgørende oplysninger, men kreditgiver har ikke pligt til systematisk at efterprøve rigtigheden af forbrugerens oplysninger.
- 04** Tilsidesættelse af kreditaftalelovens § 7 c udløser ikke i sig selv civilretlig ugyldighed; den indgår i en samlet vurdering efter aftalelovens § 38 c, jf. § 36.
- 05** Retspraksis og ankenævnspraksis kræver en "vis grovere tilsidesættelse" af kreditvurderingspligten, før en kreditaftale helt eller delvis tilsidesættes som ugyldig.
- 06** Retsvirkningen af en tilsidesættelse er typisk, at forbrugeren alene hæfter for hovedstolen uden renter, gebyrer og stiftelsesomkostninger, med fradrag af allerede betalte ydelser.
- 07** Kreditgivers vurdering beror på et skøn, og skønnet er genstand for prøvelse ved Forbrugerombudsmanden, ankenævnene og domstolene.

- 08 Flertallet i Det Finansielle Ankenævn lægger vægt på lånets begrænsede størrelse, ydelsens beskedne andel af nettoindkomsten, solidarisk hæftende meddebitorer og hidtidig betalingshistorik.
- 09 Mindretallet kræver gennemgående, at kreditgiver kan dokumentere kendskab til forbrugerens faktiske faste udgifter, da rådighedsbeløbet ellers ikke kan beregnes.
- 10 Standardiserede minimumsrådighedsbeløb må bruges til frasortering, men kan ikke erstatte den individuelle vurdering af den konkrete forbrugers økonomi.
- 11 Statistiske gennemsnitsdata og algoritmer må ikke alene bære kreditværdighedsvurderingen; der skal indgå personspecifikke oplysninger.
- 12 Forbrugeren bevarer sine indsigelser om låneaftalens gyldighed, selv om fordringen er overdraget til inkasso eller faktoringsselskab, jf. gældsbrevslovens § 1.
- 13 Krav på tilbagebetaling af renter og gebyrer kan forældes efter forældelseslovens § 3, hvilket i praksis afskærer klager over gamle låneoptagelser.
- 14 Kreditgiveren skal foretage en ny kreditværdighedsvurdering før enhver væsentlig forhøjelse af det samlede kreditbeløb.
- 15 EU-Domstolen har fastslået, at nationale sanktioner for tilsidesættelse af kreditværdighedspligten skal være effektive, forholdsmæssige og afskrækkende, og at reglerne om urimelige forbrugeraftaler kan bruges til at tilsidesætte aftalen.
- 16 Fra 20. november 2026 skal kreditgiver foretage en grundig vurdering, må ikke stille kreditten til rådighed ved negativ vurdering og skal henvise forbrugere i økonomiske vanskeligheder til gældsrådgivning.

§ 1 Retsgrundlaget: § 7 c i kreditaftaleloven og § 9 i forbrugslånsloven

Pligten til at kreditværdighedsvurdere forbrugeren blev indsat i kreditaftaleloven ved [lov nr. 535 af 26. maj 2010](#) som led i gennemførelsen af forbrugerkreditdirektivet fra 2008. Den gældende bestemmelse lyder:

Stk. 1. Kreditgiveren skal inden kreditaftalens indgåelse vurdere forbrugerens kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger, der, hvor det er relevant, indhentes hos forbrugeren og, hvor det er nødvendigt, ved søgning i relevante databaser.

Stk. 2. Hvis kreditgiveren og forbrugeren efter kreditaftalens indgåelse bliver enige om at ændre det samlede kreditbeløb, skal kreditgiveren ajourføre de finansielle oplysninger, som kreditgiveren har om forbrugeren. Før enhver væsentlig forhøjelse af det samlede kreditbeløb skal kreditgiveren atter vurdere forbrugerens kreditværdighed.

Stk. 3. Hvis en anmodning om kredit afslås på grundlag af søgning i en database, underretter kreditgiveren omgående forbrugeren om resultatet af en sådan søgning og giver forbrugeren nærmere oplysninger om den pågældende database. Denne underretning skal ske uden omkostninger for forbrugeren.

Bestemmelsen gennemfører [artikel 8 i forbrugerkreditdirektivet 2008/48/EF](#). Den finder anvendelse på alle kreditaftaler omfattet af kreditaftaleloven – lån, kassekreditter, kontokort, kreditkøb med ejendomsforbehold mv. – men ikke på de aftaletyper, loven undtager i [§ 3](#), navnlig kreditter, der skal tilbagebetales inden tre måneder og kun er forbundet med ubetydelige omkostninger, samt overtræk.

Netop dette hul lukkes af [§ 9, stk. 1 i lov om forbrugslånsvirksomheder](#), der er ordret identisk med § 7 c, men kun finder anvendelse, når kreditaftalen ikke er omfattet af § 7 c. Anvendelsesområdet blev yderligere udvidet ved [lov nr. 479 af 12. maj 2023](#), hvorefter en række rente- og omkostningsfri kreditter – bl.a. sælgerkreditter med betaling senere end 90 dage efter levering – blev omfattet af forbrugslånsloven og dermed af kreditværdighedspligten.

Uanset om pligten følger af den ene eller den anden lov, er den suppleret af den overordnede standard i [forbrugslånslovens § 7, stk. 1](#) om redelig forretningsskik og god praksis, af [§ 43 i lov om finansiel virksomhed](#) for pengeinstitutter og af [markedsføringslovens § 3, stk. 1](#) om god markedsføringsskik. For boligkredit gælder desuden de mere specifikke regler i [§ 18 i bekendtgørelse om god skik for boligkredit](#) om kreditværdighedsvurderingens grundlag og i [§ 19](#) om passende udbetaling og gældsfaktor ved risikable lån – regler, som Det Finansielle Ankenævn anvendte i [228/2022](#) ved bedømmelsen af et afslag på låneforhøjelse i [14-01-2026-afgørelsen](#).

LOV

[Kreditaftaleloven § 3](#)[Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1-3](#)[Lov om forbrugslånsvirksomheder § 7, stk. 1](#)[Lov om forbrugslånsvirksomheder § 9, stk. 1](#)[Markedsføringsloven § 3, stk. 1](#)

PRAKSIS

Det finansielle ankenævn · Afslag på låneforhøjelse og påstået pres til salg af ejendom førte ikke til erstatningsansvar for bank

14.01.2026

§ 2 Forarbejdernes indhold af pligten: fyldestgørende oplysninger, rådighedsbeløb og forbrugerens interesse

Forarbejderne er den centrale fortolkningskilde, og de er usædvanligt udførlige. Af bemærkningerne til den oprindelige § 7 c i lovforslaget bag [lov nr. 535 af 26. maj 2010](#) fremgår:

Bestemmelsen indebærer, at kreditgiveren altid vil skulle indhente fyldestgørende oplysninger og på baggrund af disse oplysninger foretage en vurdering af forbrugerens kreditværdighed. Oplysningerne kan efter kreditgiverens skøn indhentes hos forbrugeren og ved søgning i relevante databaser, f.eks. hos kreditoplysningsbureauer.

Og videre – den formulering, der siden er blevet citeret i næsten alle nævnssager:

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forbrugerkreditdirektivets overordnede formål om at øge forbrugerbeskyttelsen, og vurderingen af forbrugerens kreditværdighed skal derfor ske med henblik på at vurdere, om forbrugeren på baggrund af dennes økonomiske situation ved hjælp af f.eks. løbende indtægter, låneomlægning eller realisation af aktiver vil være i stand til at betale de forudsatte afdrag på kreditbeløbet, og ikke med henblik på at vurdere kreditgiverens tabsrisiko.

Forarbejderne til [forbrugslånslovens § 9](#) fra 2019 går et skridt videre og opstiller den skarpe begrebsmæssige sontring:

En kreditværdighedsvurdering adskiller sig fra en kreditvurdering. En kreditværdighedsvurdering har til formål at sikre, at den enkelte forbruger ikke pådrager sig en gældforpligtelse, som denne ikke kan servicere. En kreditvurdering er derimod en vurdering af långivers tabsrisiko. En kreditvurdering vil ikke overholde kravet til en kreditværdighedsvurdering.

Samme forarbejder angiver, hvad der som minimum udgør tilstrækkeligt dokumenterede oplysninger. Kravet er "i hvert fald" opfyldt, hvis kreditgiver er i besiddelse af:

- forbrugerens seneste lønseddel eller meddelelse om offentlige udbetalinger, eventuelt indhentet via eSKAT,
- tilstrækkelig dokumentation for forbrugerens faste løbende udgifter,
- forbrugerens seneste årsopgørelse, og
- kreditinformationer fra relevante debitorregistre.

Om forbrugerens egne oplysninger hedder det:

Simple udokumenterede erklæringer fra forbrugeren vil ikke i sig selv udgøre fyldestgørende oplysninger, men forbrugslånsvirksomheden har ikke pligt til at foretage en systematisk efterprøvelse af rigtigheden af de oplysninger, forbrugeren kommer med.

Endelig fastslår forarbejderne, at "[v]ed vurderingen af forbrugerens kreditværdighed indgår også et passende rådighedsbeløb", at statistiske oplysninger om det segment, forbrugeren tilhører, ikke kan udgøre grundlaget for vurderingen, og at det vil stride mod kravet om redelig forretningsskik at indgå en låneaftale, hvis vurderingen viser, at forbrugeren ikke vil kunne betale de forudsatte afdrag. Ved skønnet over, hvad der er fyldestgørende, har lånebeløbets størrelse, løbetiden og omkostningerne betydning – men kravet kan være det samme for lån af forskellig størrelse, hvis ydelserne er lige store.

LOV

Kreditaftaleloven § 7 c, stk. 1

Lov om forbrugslånsvirksomheder § 9, stk. 1

§ 3 Retsvirkningen: § 7 c udløser ikke i sig selv ugyldighed

Kreditaftalelovens § 7 c er ikke straffebelagt, og loven siger intet om aftalens gyldighed. Det er derfor fast antaget, at overtrædelse primært er et tilsynsianliggende, men at tilsidesættelsen kan indgå i en samlet urimelighedsvurdering efter [aftalelovens § 38 c](#), jf. [§ 36, stk. 1](#).

Det Finansielle Ankenævn formulerede grundlaget udførligt i **308/2024** ([Resurs Bank, 4. marts 2025](#)):

En kreditgivers vurdering af en forbrugers kreditegne beror på et skøn, og det er derfor ikke ethvert svigt i denne vurdering, der kan føre til en tilsidesættelse af kreditaftalen som ugyldig. Det er i retspraksis lagt til grund, at der efter kreditaftalelovens § 7 c og forarbejderne hertil skal foreligge en vis grovere tilsidesættelse af pligten fra kreditgivers side til at foretage kreditvurdering, hvis en kreditaftale helt eller delvist skal tilsidesættes som ugyldig i medfør af aftalelovens § 38 c, jf. § 36.

Samme standard er anvendt i **142/2024** ([Resurs Bank](#)), **297/2024** ([Bank Norwegian](#)), **260/2025** ([Bank Norwegian](#)), **422/2024** ([Facit Bank](#)) og senest **377/2025** ([Bank Norwegian, 23. februar 2026](#)). Allerede i **122/2021** ([Resurs Bank](#)) præciserede nævnet, at § 7 c som udgangspunkt er en offentligretlig regel, der kan udløse påbud eller politianmeldelse, men ikke direkte regulerer civilretlig ugyldighed.

Retsvirkningen ved en tilsidesættelse er, at parterne skal tilbagelevere det modtagne. Nævnet bemærkede i **308/2024**, at en ugyldighedserklæring indebærer, at låntageren skal tilbagebetale lånebeløbet med fradrag af eventuelt betalte renter og gebyrer – en ugyldighedserklæring friholder altså ikke forbrugeren for hovedstolen. I Forbrugerombudsmandens praksis formuleres resultatet spejlvendt: forbrugeren skal alene tilbagebetale det lånte beløb efter fradrag af eventuelle betalte ydelser og uden tillæg af renter eller omkostninger, jf. [fom-80487](#).

Forbrugerombudsmanden har i sin vejledningstekst af 25. november 2025 sammenfattet, at det "kan udledes af dansk retspraksis, at i hvert fald en grov tilsidesættelse af pligten til at foretage en kreditværdighedsvurdering kan medføre tilsidesættelse af kreditaftalen", og henviser i den forbindelse til landsretsafgørelserne **U.2024.1699 V**, **U.2023.4580 Ø**, **U.2022.130 V** og **U.2021.3072 Ø** samt til Højesterets dom **U.2010.1628 H**, hvor en kautionaftale blev delvist tilsidesat bl.a. under henvisning til misforholdet mellem kautionsforpligtelsens omfang og kautionisternes beskedne økonomi.

LOV	Aftaleloven § 36, stk. 1	Aftaleloven § 38c, stk. 1	Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1
PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · 377/2025 Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende vurdering af kreditværdighed, jf. kreditaftalelovens § 7 c. 23.02.2026 Det finansielle ankenævn · Afslag på krav om nedsættelse af gæld som følge af påstået uansvarlig långivning hos Bank Norwegian 10.10.2025 Det finansielle ankenævn · Klage over manglende kreditværdighedsvurdering afvist trods efterfølgende salg af lån til tredjemand 28.08.2025 Det finansielle ankenævn · Afslag på tilsidesættelse af kreditaftale grundet mangelfuld kreditværdighedsvurdering og indsigelse mod salg af fordring 04.03.2025 Det finansielle ankenævn · Afslag på klage over Bank Norwegian vedrørende kreditværdighedsvurdering ved lån på 50.000 kr. 12.02.2025 Det finansielle ankenævn · Kreditværdighedsvurdering og spørgsmål om ugyldighed af låneaftale på 15.000 kr. hos Resurs Bank 19.12.2024 Det finansielle ankenævn · Resurs Bank frifundet for krav om uansvarlig långivning efter kreditvurdering baseret på eSkatData og KreditStatus 04.03.2022 Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden tilsidesætter låneaftaler grundet manglende kreditværdighedsvurdering og overgældsætning 15.01.2020		

§ 4 Det Finansielle Ankenævns praksis: mønstret i 3-2-afgørelserne

Ankenævnet er den instans, der har den største og mest sammenhængende praksis om § 7 c. Mønstret er markant: klageren får i langt de fleste sager ikke medhold, og afgørelsen træffes ofte med stemmerne 3-2.

Sag	Kreditgiver	Kredit	Udfald
457/2019	Danske Bank	100.122 kr.	Ikke medhold
219/2020	Pengeinstitut	–	Krav afvist som forældet
122/2021	Resurs Bank	264.000 kr.	Frifundet
206/2021	Santander Consumer Bank	225.000 kr.	Frifundet 3-2
378/2021	Djurslands Bank	Byggefinansiering	Frifundet 3-2
382/2021	Nordea	250.475 kr.	Ikke medhold
364/2021	Basisbank	38.478 kr.	Frifundet 3-2
405/2023	Ikano Bank og Basisbank	–	Delvis tilsidesættelse

142/2024	Resurs Bank	15.000 kr.	Frifundet 3-2
297/2024	Bank Norwegian	50.000 kr.	Frifundet 3-2
308/2024	Resurs Bank	50.000 kr.	Ikke medhold
422/2024	Facit Bank	52.000 + 15.600 kr.	Ikke medhold
260/2025	Bank Norwegian	30.000 kr.	Frifundet 3-2
377/2025	Bank Norwegian	185.000 kr.	Frifundet 3-2

Den enkeltstående afgørelse, hvor forbrugeren fik medhold, er **405/2023** af 31. maj 2024, hvor nævnet [delvis tilsidesatte låneaftaler hos Ikano Bank og Basisbank](#) på grund af mangelfuld kreditværdighedsvurdering, med [aftalelovens § 36, stk. 1](#) og [§ 38 c, stk. 1](#) som hjemmel og med [forældelseslovens § 3](#) som begrænsende faktor.

Ankenævnet konstaterer typisk indledningsvis, at kreditgiveren *faktisk har foretaget* en vurdering. I **308/2024** hed det:

Ankenævnet lægger efter det oplyste til grund, at banken foretog en kreditværdighedsvurdering af klagerne, idet banken, forinden lånet blev bevilget, indhentede oplysninger om parternes økonomi, jf. kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1.

Nævnet fremhæver samtidig, at der ikke er fastsat nærmere regler om, hvilke oplysninger kreditgiveren skal indhente, og at vurderingen beror på et skøn. Det er denne skønsmargin, der i praksis bærer flertallets frifindelser.

LOV

[Aftaleloven § 36, stk. 1](#)
[Aftaleloven § 38c, stk. 1](#)
[Forældelsesloven § 3](#)
[Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1](#)

PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · 377/2025 Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende vurdering af kreditværdighed, jf. kreditaftalelovens § 7 c.	23.02.2026
	Det finansielle ankenævn · Afslag på krav om nedsættelse af gæld som følge af påstået uansvarlig långivning hos Bank Norwegian	10.10.2025
	Det finansielle ankenævn · Klage over manglende kreditværdighedsvurdering afvist trods efterfølgende salg af lån til tredjemand	28.08.2025
	Det finansielle ankenævn · Afslag på tilsidesættelse af kreditaftale grundet mangelfuld kreditværdighedsvurdering og indsigelse mod salg af fordring	04.03.2025
	Det finansielle ankenævn · Afslag på klage over Bank Norwegian vedrørende kreditværdighedsvurdering ved lån på 50.000 kr.	12.02.2025
	Det finansielle ankenævn · Kreditværdighedsvurdering og spørgsmål om ugyldighed af låneaftale på 15.000 kr. hos Resurs Bank	19.12.2024
	Det finansielle ankenævn · Delvis tilsidesættelse af låneaftaler pga. mangelfuld kreditværdighedsvurdering hos Ikano Bank og Basisbank	31.05.2024
	Det finansielle ankenævn · Basisbank frifundet for uansvarlig långivning trods indsigelse om manglende kreditværdighedsvurdering	15.02.2023
	Det finansielle ankenævn · Klage over uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering ved omlægning af gæld til særlige vilkår	20.10.2022
	Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering afvist af Det Finansielle Ankenævn	09.09.2022
	Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering ved finansiering af byggeprojekt	24.05.2022
	Det finansielle ankenævn · Resurs Bank frifundet for krav om uansvarlig långivning efter kreditvurdering baseret på eSkatData og KreditStatus	04.03.2022

Det finansielle ankenævn · Afvisning af krav om uansvarlig långivning og manglende kreditvurdering grundet forældelse 05.03.2021

Det finansielle ankenævn · Indsigelse mod uansvarlig långivning og mangelfuld kreditvurdering hos Danske Bank 19.08.2020

§ 5 Hvad flertallet lægger vægt på: lånets størrelse, ydelsens andel og solidarisk hæftelse

Flertallets frifindelser hviler på en række gennemgående momenter:

- **Kreditens begrænsede størrelse.** I **142/2024** ([Resurs Bank](#)) fandt flertallet, at bankens håndtering af et lån på 15.000 kr. – trods klagerens dokumenterede renteudgifter på over 56.000 kr. årligt og gæld på over 103.000 kr. – ikke var af en karakter, der kunne medføre ugyldighed. Tilsvarende i **260/2025**, hvor lånet var på 30.000 kr., og i **297/2024**, hvor lånet var på 50.000 kr.
- **Ydelsens beskedne andel af nettoindkomsten.** I **308/2024** udgjorde den månedlige ydelse på 801 kr. ca. 2 % af klagerens nettoindkomst på over 40.000 kr. I **297/2024** var ydelsen 450 kr. om måneden mod en husstandsindkomst på ca. 1.092.000 kr. årligt.
- **Solidarisk hæftende meddebitorer.** Både i **260/2025** og **206/2021** ([Santander Consumer Bank](#)) indgik det udtrykkeligt i flertallets begrundelse, at to personer hæftede solidarisk.
- **Hidtidig betalingsadfærd.** I **364/2021** ([Basisbank](#)) lagde flertallet vægt på, at klageren fra 2017 til 2019 havde afviklet tidligere lån uden væsentlige anmærkninger, og at ydelsen kun steg med ca. 450 kr. I **122/2021** indgik det, at klageren faktisk havde overholdt alle betalinger frem til klagesagen.
- **Registeropslag.** Frifindelserne bygger regelmæssigt på, at kreditgiver havde indhentet oplysninger fra eSkat/eSkatData, KreditStatus og RKI/DebitorRegisteret, jf. **206/2021**, **308/2024** og **422/2024**, hvor Facit Bank tillige anvendte aggregerede transaktionsdata (PSD2).
- **Forbrugerens egne urigtige oplysninger.** I **422/2024** var det afgørende, at klageren "i forbindelse med låneansøgningerne ikke gav banken retvisende oplysninger om sin økonomi". Samme betragtning bar **378/2021** ([Djurslands Bank](#)), hvor budgetoverskridelserne skyldtes klagerens egne dispositioner uden bankens viden.
- **Kredit ydet for at forbedre forbrugerens situation.** I **382/2021** ([Nordea](#)) fandt nævnet ikke § 7 c tilsidesat, fordi omlægningen skete på mere gunstige vilkår med en ydelse nedsat fra 4.950 kr. til 2.500 kr. med det formål at afhjælpe klagerens betalingsvanskeligheder. Samme synspunkt genfindes i **457/2019** ([Danske Bank](#)), hvor lånet blev ydet til sanering af overtræk og eksisterende gæld.

I **377/2025** blev det tillige godkendt, at banken anvendte standardiserede statistiske modeller baseret på Danmarks Statistik til at estimere leveomkostninger, når der samtidig var foretaget registeropslag – flertallet fandt ikke heri en grov fejl, selv om det genberegnete rådighedsbeløb var nede på 3.106 kr.

LOV

[Aftaleloven § 36, stk. 1](#)
[Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1](#)

PRAKSIS

Det finansielle ankenævn · 377/2025 Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende vurdering af kreditværdighed, jf. kreditaftalelovens § 7 c. 23.02.2026

Det finansielle ankenævn · Afslag på krav om nedsættelse af gæld som følge af påstået uansvarlig långivning hos Bank Norwegian 10.10.2025

Det finansielle ankenævn · Klage over manglende kreditværdighedsvurdering afvist trods efterfølgende salg af lån til tredjemand 28.08.2025

Det finansielle ankenævn · Afslag på tilsidesættelse af kreditaftale grundet mangelfuld kreditværdighedsvurdering og indsigelse mod salg af fordring	04.03.2025
Det finansielle ankenævn · Afslag på klage over Bank Norwegian vedrørende kreditværdighedsvurdering ved lån på 50.000 kr.	12.02.2025
Det finansielle ankenævn · Kreditværdighedsvurdering og spørgsmål om ugyldighed af låneaftale på 15.000 kr. hos Resurs Bank	19.12.2024
Det finansielle ankenævn · Basisbank frifundet for uansvarlig långivning trods indsigelse om manglende kreditværdighedsvurdering	15.02.2023
Det finansielle ankenævn · Klage over uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering ved omlægning af gæld til særlige vilkår	20.10.2022
Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering afvist af Det Finansielle Ankenævn	09.09.2022
Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering ved finansiering af byggeprojekt	24.05.2022
Det finansielle ankenævn · Resurs Bank frifundet for krav om uansvarlig långivning efter kreditvurdering baseret på eSkatData og KreditStatus	04.03.2022
Det finansielle ankenævn · Indsigelse mod uansvarlig långivning og mangelfuld kreditvurdering hos Danske Bank	19.08.2020

Mindretallets linje: dokumentation for de faktiske udgifter som betingelse for et rådighedsbeløb

§ 6

Dissenserne i Det Finansielle Ankenævn danner en usædvanligt konsistent modlinje, der ligger tæt op ad forarbejdernes dokumentationsliste.

I **142/2024** fandt to medlemmer, at banken ikke havde dokumenteret kendskab til klagerens reelle gældsforpligtelser og udgifter, og at det er umuligt at vurdere tilbagebetalingsevnen uden disse data; mindretallet ville have tilsidesat aftalen og godskrevet klageren alle renter og gebyrer. I **297/2024** lagde mindretallet vægt på, at banken ikke havde sikret dokumentation for de faktiske udgifter og havde overset en skattegæld på ca. 450.000 kr. I **260/2025** pegede mindretallet på diskrepansen mellem den oplyste gæld på 132.205 kr. og den i KreditStatus registrerede gæld på knap 46.000 kr. – en forskel, der efter mindretallets opfattelse burde have udløst en dybere undersøgelse.

I **364/2021** gik mindretallet længst og fandt, at Basisbank *groft* havde tilsidesat sine forpligtelser, fordi banken først ved forhøjelsen i 2019 indhentede dokumentation, og fordi dokumentationen ikke var fyldestgørende, da banken ikke kendte klagerens faktiske udgifter og derfor ikke kunne beregne et rådighedsbeløb.

I **377/2025** formulerede mindretallet princippet skarpest: det er långivers ansvar at dokumentere en fyldestgørende vurdering, hvilket kræver kendskab til den konkrete låntagers faktiske udgifter og indtægter – herunder fremtidige ændringer som pensionering. Mindretallet fandt det utilstrækkeligt alene at anvende generelle statistikker og undlade at indhente pensionsoplysninger for en person tæt på folkepensionsalderen, og ville have erklæret låneaftalen ugyldig.

En variant af dissensen er den processuelle: i **206/2021** og **378/2021** ville mindretallet afvise sagerne, fordi de ikke var tilstrækkeligt oplyste til, at kreditværdigheden på lånetidspunktet kunne bedømmes uden vidneførsel. Den betragtning fik flertal i **133/2023**, hvor nævnet [afviste en sag om en kassekredit](#), fordi en stillingtagen krævede mundtlige parts- og vidneforklaringer, som må ske ved domstolene.

LOV

Aftaleloven § 38c, stk. 1

Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1

PRAKSIS

Det finansielle ankenævn · 377/2025	Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende vurdering af kreditværdighed, jf. kreditaftalelovens § 7 c.	23.02.2026
Det finansielle ankenævn · Afslag på krav om nedsættelse af gæld som følge af påstået uansvarlig långivning hos Bank Norwegian		10.10.2025
Det finansielle ankenævn · Afslag på klage over Bank Norwegian vedrørende kreditværdighedsvurdering ved lån på 50.000 kr.		12.02.2025
Det finansielle ankenævn · Kreditværdighedsvurdering og spørgsmål om ugyldighed af låneaftale på 15.000 kr. hos Resurs Bank		19.12.2024
Det finansielle ankenævn · Afvisning af sag om kassekredit og rådgivning grundet behov for vidneforklaringer		12.12.2023
Det finansielle ankenævn · Basisbank frifundet for uansvarlig långivning trods indsigelse om manglende kreditværdighedsvurdering		15.02.2023
Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering afvist af Det Finansielle Ankenævn		09.09.2022
Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering ved finansiering af byggeprojekt		24.05.2022

Forbrugerombudsmandens praksis: tretrinstesten og aftaletilsidesættelse i sin helhed

Forbrugerombudsmandens praksis er væsentligt strengere end ankenævnets flertalslinje og udgør den mest udbyggede administrative fortolkning af § 7 c. Ombudsmanden anvender en tretrinstest, hvorefter tilsidesættelse af kreditaftalen kan ske, hvis:

1. kreditgiver ikke foretog den lovpligtige kreditværdighedsvurdering af forbrugeren forud for bevillingen af lånet,
2. forbrugeren faktisk ikke var kreditværdig på tidspunktet for indgåelsen af låneaftalen, og
3. kreditgiver ville have kunnet se, at forbrugeren ikke var kreditværdig, hvis kreditgiver havde foretaget den lovpligtige kreditværdighedsvurdering.

De konkrete sager viser, hvilke fejl der udløser kritik:

- **Manglende indhentelse af oplysninger om faste løbende udgifter.** I [fom-80483](#) gennemgik Forbrugerombudsmanden 35 lånesager og fandt, at nogle forbrugeres frie midler efter faste udgifter var under halvdelen af rådighedsbeløbet på 6.150 kr. i gældssaneringsbekendtgørelsen. Virksomheden afviste at give tilsagn, og Finanstilsynet blev orienteret.
- **Standardregler i stedet for individuel vurdering.** I [fom-80482](#) anvendte virksomheden en standardregel til beregning af rådighedsbeløb, medmindre forbrugeren selv oplyste et lavere beløb. Det var i strid med § 7 c, stk. 1, og med god markedsføringsskik, når beregningen efterlod forbrugerne med et væsentligt lavere rådighedsbeløb end personer under gældssanering.
- **Ukritisk brug af forbrugerens egne udgiftsoplysninger.** I [fom-80484](#) lagde virksomheden ukritisk forbrugernes egne oplysninger til grund, selv om de lå betydeligt under gennemsnittet ifølge Danmarks Statistik.
- **Manglende genvurdering ved forlængelse.** I [fom-80485](#) blev det anset for en overtrædelse af § 7 c, stk. 1 og 2, at der ikke blev foretaget en ny kreditværdighedsvurdering inden forlængelse af eksisterende lån med yderligere omkostninger. Virksomheden gav den 27. september 2019 tilsagn om fremover at indhente

oplysninger om de faste løbende udgifter, herunder tilstrækkelig dokumentation i overensstemmelse med EU-Domstolens dom i sag C-449/13 og Forbrugerombudsmandens [retningslinjer om kortfristede lån indgået som fjernsalgsaftaler](#).

- **Negativt rådighedsbeløb.** I [fom-80519](#) havde forbrugeren ifølge årsopgørelsen et negativt månedligt rådighedsbeløb; långiverne havde overtrådt § 7 c, stk. 1, og [markedsføringslovens § 3, stk. 1](#), og aftalerne var ugyldige efter [aftalelovens § 38 c](#), jf. [§ 36](#). Virksomhederne frafaldt renter og omkostninger.

I flere sager har Forbrugerombudsmanden nået frem til, at aftalerne skulle tilsidesættes *i deres helhed*, jf. [fom-80487](#), hvor et selskab tillige fik påbud for at have overtrådt et tidligere tilsagn. I [fom-80104](#) og [fom-80126](#) – hvor forbrugeren havde ca. 3.700 kr. til rådighed før ydelserne på nye kreditter – endte sagerne med, at kreditgiverne fjernede renter og gebyrer og modregnede indbetalinger, så alene restgælden skulle indfries. Serien fortsætter i [fom-111253](#) fra december 2024.

At der kan være en reel afstand mellem Forbrugerombudsmandens og domstolenes bedømmelse, illustreres af Resurs Bank-sagen: Forbrugerombudsmanden indtrådte i 2022 i bankens sag mod Finanstilsynet om gyldigheden af tilsynets påbud, men Østre Landsret frifandt i marts 2024 banken for påstanden om aftaletilsidesættelse, fordi bevisbyrden for en så grov tilsidesættelse ikke var løftet. Forbrugerombudsmanden ankede i april 2024 sagen til Højesteret, jf. [pressemeldelsen af 22. april 2024](#).

LOV	Aftaleloven § 36, stk. 1	Aftaleloven § 38c, stk. 1	Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1, 2
	Markedsføringsloven § 3, stk. 1		
PRAKSIS	Forbrugerombudsmanden · Sager om utilstrækkelig kreditværdighedsvurdering og overtrædelse af Kreditaftaleloven		18.12.2024
	Forbrugerombudsmanden · Mangelfuld kreditværdighedsvurdering ved bevilling af forbrugslån og kassekredit		04.01.2022
	Forbrugerombudsmanden · Mangelfuld kreditværdighedsvurdering ved bevilling af forbrugslån og kassekredit		05.08.2021
	Forbrugerombudsmanden · Mangelfuld kreditvurdering og uansvarlig långivning: Forbrugerombudsmandens vurdering af låneaftalers gyldighed		25.05.2020
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden tilsidesætter låneaftaler grundet manglende kreditværdighedsvurdering og overgældsætning		15.01.2020
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden kritiserer mangelfuld kreditvurdering hos forbrugslånsvirksomhed		27.09.2019
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden kritiserer forbrugslånsvirksomheds kreditvurdering for manglende hensyntagen til individuelle økonomiske forhold		01.03.2019
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden fandt, at forbrugslånsvirksomhed overtrådte Kreditaftaleloven ved mangelfuld kreditværdighedsvurdering		27.08.2018
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden kritiserer forbrugslånsvirksomhed for mangelfuld kreditværdighedsvurdering efter Kreditaftaleloven		27.08.2018

§ 8 Rådighedsbeløbet: individuel beregning, standardtakster og princippet om en beskeden levestandard

Rådighedsbeløbet er det operative omdrejningspunkt i næsten alle sager. Finanstilsynets og Forbrugerombudsmandens fælles [vejledning om kreditværdighedsvurdering](#) af 25. november 2025 – der afløser den tidligere vejledning fra april 2021 – beskriver metoden. Rådighedsbeløbet beregnes ved at [trække de faste udgifter fra indtægterne](#), idet nettoindkomsten skal anvendes, og idet en ægtefælles eller samlevers

indkomst kun kan medregnes, hvis lånet optages i fællesskab med solidarisk hæftelse. Kreditgiver må enten lægge til grund, at forbrugeren afholder alle udgifter, eller indhente oplysninger om, hvilken andel forbrugeren faktisk afholder.

Om brugen af standardtakster fastslår vejledningen:

Der er ikke noget til hinder for, at kreditgiver anvender standardiserede minimumsrådighedsbeløb som et led i kreditværdighedsvurderingen, så længe der også foretages en individuel vurdering af, om forbrugers rådighedsbeløb er tilstrækkeligt til, at forbrugeren kan servicere lånet.

Som vejledende pejlemærke henvises til taksterne i den til enhver tid gældende gældssaneringsbekendtgørelse – samme målestok, som Forbrugerombudsmanden anvendte i [fom-80483](#) og [fom-80482](#). Tankegangen har sin fuldbyrdelsesretlige parallel i [retsplejelovens § 509, stk. 1](#), hvorefter udlæg ikke kan foretages i aktiver, der er nødvendige til opretholdelse af et beskedent hjem og en beskedent levestandard for skyldneren og hans husstand.

Vejledningen tillader, at der ydes kredit til en forbruger med lavt rådighedsbeløb, hvis kreditgiver på grundlag af fyldestgørende oplysninger vurderer, at forbrugeren kan betale ydelserne – normalt understøttet af oplysninger om, at forbrugeren ikke har haft overtræk eller restancer af betydning, men har vist evne til at klare sig med et lavt rådighedsbeløb. Omvendt skal kreditgiver [tage højde for sandsynlige ændringer](#) i indtægter og faste udgifter – bolighandel, jobskifte, familieudvidelse, **pensionering**, udløb af afdragsfrihed og rentestigninger på variabelt forrentede lån. Netop dette punkt var kernen i mindretallets dissens i **377/2025**.

Dokumentationskravet er graduerbart:

Der er derfor ikke et generelt krav om, at kreditgiver i alle tilfælde skal indhente dokumenterede oplysninger om alle låntagers faktiske indtægter og faktiske faste udgifter. Simple uunderbyggede erklæringer, som forbrugeren fremsætter, kan dog ikke i sig selv kvalificeres som fyldestgørende oplysninger, hvis de ikke er vedlagt dokumentation.

Råderummet er større for velhavende forbrugere; har forbrugeren derimod et lavt rådighedsbeløb, bør budgetposterne være dokumenterede eller forsigtigt estimerede. Er forbrugeren registreret som dårlig betaler, har restancer på offentlig gæld eller udlæg i sin bolig, vil forbrugeren som udgangspunkt ikke være kreditværdig – dog med den undtagelse, at kredit må ydes, hvis bevillingen har til formål og er egnet til at forbedre forbrugers økonomiske situation, fx ved en låneomlægning. Den undtagelse svarer nøje til nævnets begrundelse i **382/2021** og **457/2019**.

For boligkredit fastslår Finanstilsynets [vejledning til bekendtgørelsen om god skik for boligkredit](#), at en virksomhed "ikke udelukkende [kan] bruge en algoritme baseret på store mængder ikke personspecifikke data", og at virksomheden skal kunne dokumentere en individuel og konkret vurdering i hver enkelt lånesag.

LOV

[Bekendtgørelse om god skik for boligkredit § 18](#)[Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 509, stk. 1](#)

PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · 377/2025 Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende vurdering af kreditværdighed, jf. kreditaftalelovens § 7 c.	23.02.2026
	Det finansielle ankenævn · Klage over uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering ved omlægning af gæld til særlige vilkår	20.10.2022
	Det finansielle ankenævn · Indsigelse mod uansvarlig långivning og mangelfuld kreditvurdering hos Danske Bank	19.08.2020
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden kritiserer forbrugslånsvirksomheds kreditvurdering for manglende hensyntagen til individuelle økonomiske forhold	01.03.2019

Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden fandt, at forbrugslånsvirksomhed overtrådte Kreditaftaleloven ved mangelfuld kreditværdighedsvurdering 27.08.2018

§ 9 Bevisbyrde, dokumentationspligt og procesretlige begrænsninger

Bevispørgsmålene afgør en stor del af sagerne, og de falder i fire grupper.

Dokumentationsbyrden hos kreditgiver. Forbrugerombudsmandens [retningslinjer for kortfristede lån](#) formulerer kravet direkte: "Långiver skal kunne dokumentere, at et lån er ydet på et forsvarligt og informeret grundlag", og långiver må efterfølgende kunne fremlægge de oplysninger, der er indhentet om eller fra forbrugeren, og sandsynliggøre, at der er foretaget en passende kreditvurdering på aftaletidspunktet. Vejledningen fra 2025 supplerer, at den valgte metode skal fremgå af kreditgivers forretningsgange og være velbegrundet og klart beskrevet.

Forbrugerens egne urigtige oplysninger. Når forbrugeren har afgivet misvisende oplysninger, falder indsigelsen typisk til jorden, jf. [422/2024](#) og [378/2021](#). Det samme gjaldt i [457/2019](#), hvor lånet blev bevilget på grundlag af klagerens egne oplysninger om nyt job og reducerede udgifter.

Fordringsoverdragelse afskærer ikke indsigelsen. Både [308/2024](#) og [422/2024](#) fastslår, at et salg af fordringen til inkasso- eller finansieringsselskab ikke afskærer nævnsbehandling. I [308/2024](#) hed det:

Det følger af gældsbrevslovens § 1, at den, der udsteder et gælds brev, ikke derved mister indsigelser fra det retsforhold, der gav anledning til gælds brets udstedelse, medmindre andet er aftalt eller følger af særlige omstændigheder. Ankenævnet finder ikke, at klagen over Resurs Bank skal afvises, selv om banken i april 2024 har solgt kredit -298 til inkassoselskab E, da klagen vedrører spørgsmålet, om der foreligger ugyldighed i det retsforhold, der gav anledning til låneaftalens udstedelse.

Se [gældsbrevslovens § 1](#). Grænsen for denne beskyttelse er dog nævnets kompetence: i [260/2024](#) [afviste nævnet en klage over Basisbank og Lowell](#), fordi Basisbank havde indleveret sin banklicens i juni 2022, og Lowell ikke er et pengeinstitut – uanset at klagen angik en førtidspensionist under værgemål, hvis samlede gæld oversteg bankens eget kreditmaksimum.

Forældelse og langt tidsforløb. I [219/2020](#) blev kravet om uansvarlig långivning [afvist som forældet](#) efter [forældelseslovens § 3](#). I [206/2021](#) gjorde Santander Consumer Bank tilsvarende gældende, at et erstatningskrav for mangelfuld rådgivning var forældet, da lånet var optaget i 2016. Forældelsesspørgsmålet indgik også i [405/2023](#). Her er EU-Domstolens praksis relevant: i [C-485/19](#) og [C-810/21](#) har Domstolen fastslået, at en forældelsesfrist ikke kan begynde at løbe, uden at forbrugeren har haft mulighed for at få kendskab til vilkårets urimelighed og til sine rettigheder, og at en fast national retspraksis ikke i sig selv godtgør et sådant kendskab.

Grænsen for skriftlig bevisførelse. Kræver sagen mundtlige parts- og vidneforklaringer, afvises den, jf. [133/2023](#) og mindretallets votum i [206/2021](#) og [378/2021](#).

LOV	Forældelsesloven § 3	Gældsbrevsloven § 1	Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1	
PRAKSIS	EU-Domstolen · Forældelsesfrister ved urimelige aftalevilkår: Krav om forbrugerens kendskab til rettigheder			25.01.2024
	EU-Domstolen · Forbrugerbeskyttelse og forældelse af krav om tilbagebetaling af ulovlige gebyrer i forbrugerkreditaftaler			22.04.2021

Det finansielle ankenævn · Klage over manglende kreditværdighedsvurdering afvist trods efterfølgende salg af lån til tredjemand	28.08.2025
Det finansielle ankenævn · Afslag på tilsidesættelse af kreditaftale grundet mangelfuld kreditværdighedsvurdering og indsigelse mod salg af fordring	04.03.2025
Det finansielle ankenævn · Afvisning af klage over Basisbank og Lowell grundet ophør af pengeinstitutvirksomhed	20.09.2024
Det finansielle ankenævn · Delvis tilsidesættelse af låneaftaler pga. mangelfuld kreditværdighedsvurdering hos Ikano Bank og Basisbank	31.05.2024
Det finansielle ankenævn · Afvisning af sag om kassekredit og rådgivning grundet behov for vidneforklaringer	12.12.2023
Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering afvist af Det Finansielle Ankenævn	09.09.2022
Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering ved finansiering af byggeprojekt	24.05.2022
Det finansielle ankenævn · Afvisning af krav om uansvarlig långivning og manglende kreditvurdering grundet forældelse	05.03.2021
Det finansielle ankenævn · Indsigelse mod uansvarlig långivning og mangelfuld kreditvurdering hos Danske Bank	19.08.2020

§ 10 Genvurdering ved væsentlig forhøjelse af kreditbeløbet

Kreditaftalelovens § 7 c, stk. 2 og forbrugslånslovens § 9, stk. 2 sonderer mellem to pligter: ved *enhver* aftalt ændring af det samlede kreditbeløb skal kreditgiveren ajourføre de finansielle oplysninger, mens der først skal foretages en *ny* kreditværdighedsvurdering før en *væsentlig* forhøjelse. Forarbejderne til forbrugslånslovens § 9 præciserer sonderingen udtrykkeligt, og bemærkningerne til [lov nr. 479 af 12. maj 2023](#) gentager, at ajourføringspligten "imidlertid ikke [betyder], at kreditgiveren skal foretage en ny vurdering af forbrugerens kreditværdighed. Dette skal kun ske, hvis der er tale om en væsentlig forhøjelse af det samlede kreditbeløb."

Forhøjelsessituationen er praktisk vigtig, fordi den ofte rammer forbrugere, hvis økonomi er forværret siden den oprindelige bevilling:

- I **364/2021** blev et lån fra 2017 på 20.000 kr. i 2019 indfriet og erstattet af et nyt lån på 38.477,88 kr. med ÅOP 36,38 %. Banken indhentede først ved forhøjelsen oplysninger fra eSkat og årsopgørelsen, som viste personlig indkomst på 175.404 kr., restskat på 45.154 kr. og bankgæld på 121.984 kr. – men udarbejdede intet budget og indhentede ikke oplysninger om de faktiske faste udgifter. Flertallet frifandt; mindretallet fandt en grov tilsidesættelse.
- I **382/2021** blev et omlagt lån efterfølgende forhøjet med 23.000 kr., og der blev optaget et nyt billån på 98.210 kr. Nævnet fandt, at der var foretaget forudgående kreditvurdering, og lagde vægt på det helbredsmæssige behov og på, at klagerne havde overholdt deres betalingsforpligtelser.
- I **422/2024** blev der bevilget to lån inden for en uge (52.000 kr. den 14. september og 15.600 kr. den 21. september 2023), hvor rådighedsbeløbet faldt fra ca. 11.200 kr. til ca. 5.800 kr. ved det andet lån.
- Forbrugerombudsmanden har i [fom-80485](#) fundet [§ 7 c, stk. 1 og 2](#) overtrådt, hvor der ikke blev foretaget en ny vurdering før forlængelse af eksisterende lån med yderligere omkostninger.

En beslægtet – men modsat rettet – anvendelse ses i **226/2021**, hvor Danske Andelskassers Bank påberåbte sig **§ 7 c** som argument for, at en aftale om ret til automatisk forlængelse af kassekreditter på uændrede vilkår ikke kunne være uopsigelig, da banken er forpligtet til at foretage løbende kreditvurderinger. Nævnet gav banken medhold i, at aftalen ikke var uopsigelig.

LOV	Kreditaftaleloven § 7c, stk. 2	Lov om forbrugslånsvirksomheder § 9, stk. 2	
PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · Klage over manglende kreditværdighedsvurdering afvist trods efterfølgende salg af lån til tredjemand		28.08.2025
	Det finansielle ankenævn · Basisbank frifundet for uansvarlig långivning trods indsigelse om manglende kreditværdighedsvurdering		15.02.2023
	Det finansielle ankenævn · Klage over uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering ved omlægning af gæld til særlige vilkår		20.10.2022
	Det finansielle ankenævn · Opsigelse af kreditter og varsling af negativ rente trods aftale om ret til forlængelse på uændrede vilkår		20.12.2021
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden kritiserer mangelfuld kreditvurdering hos forbrugslånsvirksomhed		27.09.2019

§ 11 EU-retten: sanktionskravet og Domstolens praksis om kreditværdighedsvurdering

Kreditaftalelovens § 7 c er en direktivnær gennemførelse af [artikel 8 i direktiv 2008/48/EF](#), og efter [artikel 23](#) skal medlemsstaternes sanktioner være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning. Det er dette samspil, der giver den danske retsstilling dens EU-retlige ramme.

- **C-303/20, Ultimo Portfolio Investment** (10. juni 2021) om effektiviteten af nationale sanktioner ved manglende kreditværdighedsvurdering. Forbrugerombudsmanden har fremhævet dommens præmis 42, hvorefter medlemsstaternes domstole kan anvende reglerne om urimelige forbrugerftaler til at tilsidesætte kreditaftaler, der er indgået under tilsidesættelse af kreditværdighedsvurderingspligten – i dansk ret [aftalelovens § 36](#) og [§ 38 c](#).
- **C-755/22** (11. januar 2024) om sanktioner ved manglende kreditværdighedsvurdering, selv når kreditaftalen er fuldt tilbagebetalt. Dommen er relevant for de danske sager, hvor kreditgiver netop peger på, at forbrugeren har betalt ydelserne i mange år.
- **C-339/23** (24. oktober 2024) om medlemsstaternes adgang til at fastsætte forskellige sanktioner for henholdsvis manglende kreditværdighedsvurdering og brud på oplysningspligten.
- **C-321/22** (23. november 2023) om urimelige vilkår i forbrugerkreditaftaler og delvis ugyldighed.

Dertil kommer den ældre **C-449/13, CA Consumer Finance**, som Forbrugerombudsmanden i [fom-80485](#) lagde til grund ved fastlæggelsen af, hvornår kreditgiver skal indhente dokumentation frem for at nøjes med forbrugers erklæringer.

Med [direktiv \(EU\) 2023/2225](#) er kravene løftet betydeligt. [Artikel 18](#) bestemmer bl.a.:

Medlemsstaterne stiller krav om, at kreditgiveren foretager en grundig vurdering af forbrugers kreditværdighed, inden der indgås en kreditaftale. Denne vurdering foretages i forbrugers interesse for at forhindre uansvarlig udlånspraksis og overdreven gældsætning og tage passende hensyn til faktorer, der er relevante for at kontrollere forbrugers udsigter til at opfylde sine forpligtelser i henhold til kreditaftalen.

Og videre, at kreditgiveren kun må stille kreditten til rådighed, hvis vurderingen viser, at forpligtelserne sandsynligvis vil blive opfyldt; at kreditgiveren ikke efterfølgende kan annullere eller ændre aftalen til skade for forbrugeren med den begrundelse, at vurderingen var ukorrekt (medmindre forbrugeren bevidst har tilbageholdt eller forfalsket oplysninger); at forbrugeren ved automatisk behandling af personoplysninger har ret til menneskelig indgriben, forklaring og fornyet gennemgang; og at kreditgiveren ved afslag skal underrette forbrugeren straks og i givet fald henvise til let tilgængelige gældsrådgivningstjenester. Vurderingen må desuden ikke udelukkende baseres på forbrugerens kredithistorik.

LOV	Aftaleloven § 36, stk. 1	Aftaleloven § 38c, stk. 1	Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1
PRAKSIS	EU-Domstolen · Medlemsstaters ret til at fastsætte forskellige sanktioner for manglende kreditværdighedsvurdering og brud på oplysningspligt i forbrugerkreditaftaler (Sag C-339/23) 24.10.2024 EU-Domstolen · Sanktioner ved manglende kreditværdighedsvurdering af forbrugere trods fuld tilbagebetaling af kreditaftalen 11.01.2024 EU-Domstolen · Urimelige kontraktvilkår i forbrugerkreditaftaler: Omkostninger, retlig interesse og delvis ugyldighed 23.11.2023 EU-Domstolen · Effektivitet af nationale sanktioner ved manglende vurdering af forbrugeres kreditværdighed 10.06.2021 Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden kritiserer mangelfuld kreditvurdering hos forbrugslånsvirksomhed 27.09.2019		

§ 12 Tilsyn og håndhævelse: Finanstilsynet, Forbrugerombudsmanden og vejledningen fra 2025

Håndhævelsen er delt i to spor, som Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden selv beskriver i [vejledning om kreditværdighedsvurdering](#):

Kreditgivers efterlevelse af forpligtelsen til at foretage en kreditværdighedsvurdering kan være genstand for myndighedsprøvelse ved Finanstilsynet, der har et offentligretligt tilsyn, hvorimod den civilretlige retsstilling kan prøves af Forbrugerombudsmanden, ankenævnene eller domstolene. I forhold til de civilretlige konsekvenser vil aftalen kunne blive tilsidesat af Det Finansielle Ankenævn eller domstolene, og Forbrugerombudsmanden kan tage en sag op og ultimativt indbringe den for domstolene.

For forbrugslånsvirksomheder er den skarpeste sanktion inddragelse af tilladelsen. Efter [§ 18, stk. 1, nr. 6 i lov om forbrugslånsvirksomheder](#) kan Finanstilsynet inddrage tilladelsen, hvis virksomheden "groft eller gentagne gange tilsidesætter sine pligter efter denne lov, hvidvaskloven eller regler udstedt i medfør af disse love, herunder ... forpligtelsen til at gennemføre en kreditværdighedsvurdering, jf. denne lovs § 9 eller § 7 c i lov om kreditaftaler". Overtrædelse af markedsføringsreglerne i markedsføringslovens §§ 11 a og 11 b kan efter [nr. 7](#) føre til samme resultat.

Forbrugerombudsmandens redskaber er tilsagn, påbud og – hvis en virksomhed nægter at give tilsagn – orientering af Finanstilsynet. Det skete i [fom-80482](#), [fom-80483](#) og [fom-80484](#), og påbud blev meddelt i [fom-80487](#) for brud på et tidligere tilsagn.

Vejledningen af 25. november 2025 erstattede den fælles vejledning fra april 2021. Baggrunden for den oprindelige vejledning var, at tilsynsmyndighederne havde konstateret, at "flere kreditgivere på det danske kreditmarked overtrådte forpligtelsen til at kreditværdighedsvurdere forbrugere inden indgåelse af kreditaftaler", og [den nye version](#) er begrundet i nye domme fra EU-Domstolen og de danske domstole.

Myndighederne understreger, at den metode, der er beskrevet i den tidligere vejledning, fortsat er i overensstemmelse med § 7 c, så kreditgivere kan bibeholde processer bygget derpå.

Ankenævnets kompetence sætter dog grænser for den civilretlige prøvelse. Nævnet behandler kun klager mod danske pengeinstitutter og deres datterselskaber, hvilket førte til afvisning i **260/2024**, og nævnet kan ikke tilsidesætte et pengeinstituts kommercielle kreditvurdering eller pålægge kontraheringspligt – jf. **174/2024**, hvor et [afslag på debitorskifte](#) blev opretholdt som en saglig helhedsvurdering. Kreditværdighedspligten er altså asymmetrisk: den beskytter mod uansvarlig långivning, men giver ingen ret til kredit.

LOV

Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1

Lov om forbrugslånsvirksomheder § 18, stk. 1

Markedsføringsloven § 3, stk. 1

PRAKSIS	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden tilsidesætter låneaftaler grundet manglende kreditværdighedsvurdering og overgældsætning	15.01.2020
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden kritiserer forbrugslånsvirksomheds kreditvurdering for manglende hensyntagen til individuelle økonomiske forhold	01.03.2019
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden fandt, at forbrugslånsvirksomhed overtrådte Kreditaftaleloven ved mangelfuld kreditværdighedsvurdering	27.08.2018
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden kritiserer forbrugslånsvirksomhed for mangelfuld kreditværdighedsvurdering efter Kreditaftaleloven	27.08.2018
	Det finansielle ankenævn · Afslag på debitorskifte på realkreditlån med lav rente var berettiget og baseret på en saglig kreditvurdering	19.12.2024
	Det finansielle ankenævn · Afvisning af klage over Basisbank og Lowell grundet ophør af pengeinstitutvirksomhed	20.09.2024

§ 13 Det skærpede regime fra 20. november 2026: nyaffattelsen af § 7 c

Ved [lov nr. 1322 af 20. november 2025](#) om gennemførelse af det reviderede forbrugerkreditdirektiv nyaffattes [kreditaftalelovens § 7 c](#). Ændringen er **vedtaget, men endnu ikke trådt i kraft og endnu ikke konsolideret** ind i lovbekendtgørelsen; ikrafttrædelsen er sat til **20. november 2026**. Alle sager om kreditaftaler indgået inden da bedømmes fortsat efter den gældende affattelse.

Den nye bestemmelse indledes:

§ 7 c. En kreditgiver skal foretage en grundig vurdering af forbrugerens kreditværdighed, inden der indgås en kreditaftale. Vurderingen skal foretages i forbrugerens interesse for at forhindre uansvarlig udlånspraksis og overdreven gældsætning og for at tage passende hensyn til faktorer, der er relevante for at kontrollere forbrugerens udsigter til at opfylde sine forpligtelser i henhold til kreditaftalen.

De væsentligste ændringer i forhold til den nuværende retstilstand er:

- **Grundlaget lovfæstes.** Efter stk. 3 skal vurderingen foretages på grundlag af "relevante og korrekte oplysninger om forbrugerens indtægter og udgifter og andre finansielle og økonomiske omstændigheder, som er nødvendige og står i et rimeligt forhold til kredittens art, løbetid, værdi og risici for forbrugeren". Oplysningerne må **ikke** omfatte de særlige kategorier af oplysninger i [databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1](#), og **sociale netværk anses ikke som en ekstern kilde**.
- **Kontrol og dokumentation.** Efter stk. 4 skal oplysningerne kontrolleres på passende vis, hvor det er nødvendigt, ved henvisning til uafhængigt verificerbar dokumentation. Efter stk. 5 skal kreditgiveren

fastlægge, dokumentere og vedligeholde procedurer for vurderingen samt dokumentere og opbevare de indhentede oplysninger. Dette gør den dokumentationspligt, som mindretallet i ankenævnet hidtil har måttet udlede af forarbejderne, til udtrykkelig lovtekst.

- **Fælles tilbagebetalingsevne.** Efter stk. 6 foretages vurderingen ved fælles ansøgning på grundlag af forbrugernes fælles tilbagebetalingsevne – en kodificering af det moment, flertallet allerede vægtede i **206/2021** og **260/2025**.
- **Forbud mod kreditgivning ved negativ vurdering.** Efter stk. 7 må kreditgiveren "kun stille kreditten til rådighed for forbrugeren, hvis resultatet af kreditværdighedsvurderingen viser, at de forpligtelser, der følger af kreditaftalen, sandsynligvis vil blive opfyldt på den måde, der kræves i henhold til den pågældende aftale".

Hertil kommer det tilgrænsende regelsæt i samme lov: den nye **§ 29 a** om rimelig henstand inden tvangsfuldbyrdelse med en katalogliste over henstandsforanstaltninger (løbetidsforlængelse, afdragsfri periode, rentenedsættelse, delvis eftergivelse mv.) – og med den udtrykkelige undtagelse i § 29 a, stk. 3, at der ikke skal foretages en ny vurdering efter § 7 c ved sådanne ændringer, forudsat at det samlede beløb ikke øges væsentligt – samt den nye **§ 29 b**:

§ 29 b. Kreditgiveren skal have procedurer og politikker for tidlig opdagelse af forbrugere, der befinder sig i økonomiske vanskeligheder.

Stk. 2. Kreditgiveren skal henvise forbrugere, der oplever vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser, til gældsrådgivningstjenester, der er let tilgængelige for forbrugeren.

Samtidig indsættes en generel norm om god forretningsskik i **§ 4 c**, hvorefter kreditgiver og kreditformidler skal handle "redeligt, rimeligt, gennemsigtigt og professionelt samt tage hensyn til forbrugers rettigheder og interesser" ved bl.a. udformning og markedsføring af kreditprodukter og ved bevilling af kredit.

For forbrugslånsvirksomheder ændres billedet strukturelt: **§ 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder** ophæves ved samme lov og erstattes af en bestemmelse om **aflønning**, ligeledes med virkning fra 20. november 2026. Kreditværdighedspligten for disse virksomheder vil derefter skulle findes i kreditaftalelovens udvidede regelsæt.

Høringen over lovforslaget blev gennemført af Justitsministeriet med frist 10. september 2025, jf. **høringen af 13. august 2025**. Dansk InkassoBrancheforening pegede i sit høringssvar på et samspilsproblem mellem de skærpede krav til kreditværdighedsvurdering og reglerne om, at registrering i RKI, Experians skyldnerregister og Debitor Registret alene gælder i fem år, hvorved yderligere gældsætning muliggøres efter fem år, selv om den hidtidige gæld fortsat ikke er betalt.

LOV	Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1-7	Lov om forbrugslånsvirksomheder § 9, stk. 1	
PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · Afslag på krav om nedsættelse af gæld som følge af påstået uansvarlig långivning hos Bank Norwegian		10.10.2025
	Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering afvist af Det Finansielle Ankenævn		09.09.2022

§ 14 Sammenfatning og afgrænsning

Retstilstanden kan sammenfattes i fem punkter.

For det første er kreditværdighedspligten en beskyttelsesregel til fordel for forbrugeren. Forarbejderne er utvetydige: vurderingen skal afdække, om forbrugeren kan betale de forudsatte afdrag, ikke kreditgiverens tabsrisiko, og en ren kreditvurdering opfylder ikke kravet.

For det andet er sanktionen todelt. Offentligretligt kan Finanstilsynet meddele påbud og i grove eller gentagne tilfælde inddrage en forbrugslånsvirksomheds tilladelse efter [forbrugslånslovens § 18, stk. 1, nr. 6](#), og Forbrugerombudsmanden kan gribe ind efter [markedsføringslovens § 3, stk. 1](#). Civilretligt sker prøvelsen efter [aftalelovens § 38 c](#), jf. [§ 36](#).

For det tredje er tærsklen for aftaletilsidesættelse høj. Kravet om en "vis grovere tilsidesættelse" er anvendt konsekvent af Det Finansielle Ankenævn fra **122/2021** over **308/2024** til **377/2025**, og Østre Landsret frifandt i marts 2024 Resurs Bank, fordi bevisbyrden for en så grov tilsidesættelse ikke var løftet. Kun **405/2023** viser en delvis tilsidesættelse i nævnspraksis. Forbrugerombudsmandens sager når derimod ofte frem til, at renter, gebyrer og omkostninger skal frafaldes, så forbrugeren alene tilbagebetaler hovedstolen med fradrag af betalte ydelser.

For det fjerde er dissensen i ankenævnet – 3-2 i **142/2024**, **206/2021**, **260/2025**, **297/2024**, **364/2021**, **377/2025** og **378/2021** – et præcist udtryk for den uafklarede kerne: hvor langt kreditgivers dokumentationspligt for forbrugers faktiske faste udgifter rækker. Det er dette spørgsmål, Højesteret er blevet bedt om at afklare i den ankede Resurs Bank-sag.

For det femte flytter nyaffattelsen af § 7 c fra 20. november 2026 en række af de hidtil uskrevne krav ind i lovteksten: dokumentationspligt, kontrolpligt, forbud mod kreditgivning ved negativ vurdering, forbud mod efterfølgende annullation, ret til menneskelig indgriben ved automatiserede afgørelser og henvisning til gældsrådgivning. Det er nærliggende, at tærsklen for civilretlig tilsidesættelse dermed reelt sænkes for aftaler indgået efter ikrafttrædelsen, fordi flere af de forhold, der i dag alene er skønsmomenter, bliver til udtrykkelige lovkrav.

Afgrænsning. Denne oversigt behandler ikke de forudgående oplysningskrav i [kreditaftalelovens §§ 7 a-7 b](#), fortrydelsesret eller beregning og angivelse af ÅOP og kreditomkostninger – det hører under [kreditaftaler](#). Bankers almindelige rådgivningsansvar uden for kreditværdighedspligten behandles under [bank-raadgivning](#), og selvstændige spørgsmål om kreditoplysningsregistrering under [sletning-rki-experian-kreditoplysning](#). Den generelle anvendelse af aftalelovens generalklausuler er behandlet under [aftalelov-31-38](#), forbrugerbeskyttelse bredt under [forbrugerbeskyttelse](#), gældssanering under [gældssanering](#) og forældelse af pengekrav under [forældelse-pengekrav-afbrydelse](#).

LOV	Aftaleloven § 36, stk. 1	Aftaleloven § 38c, stk. 1	Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1
	Lov om forbrugslånsvirksomheder § 18, stk. 1	Markedsføringsloven § 3, stk. 1	
PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · 377/2025 Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende vurdering af kreditværdighed, jf. kreditaftalelovens § 7 c. 23.02.2026 Det finansielle ankenævn · Afslag på krav om nedsættelse af gæld som følge af påstået uansvarlig långivning hos Bank Norwegian 10.10.2025 Det finansielle ankenævn · Afslag på tilsidesættelse af kreditaftale grundet mangelfuld kreditværdighedsvurdering og indsigelse mod salg af fordring 04.03.2025 Det finansielle ankenævn · Afslag på klage over Bank Norwegian vedrørende kreditværdighedsvurdering ved lån på 50.000 kr. 12.02.2025 Det finansielle ankenævn · Kreditværdighedsvurdering og spørgsmål om ugyldighed af låneaftale på 15.000 kr. hos Resurs Bank 19.12.2024		

Det finansielle ankenævn · Delvis tilsidesættelse af låneaftaler pga. mangelfuld kreditværdighedsvurdering hos Ikano Bank og Basisbank	31.05.2024
Det finansielle ankenævn · Basisbank frifundet for uansvarlig långivning trods indsigelse om manglende kreditværdighedsvurdering	15.02.2023
Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering afvist af Det Finansielle Ankenævn	09.09.2022
Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering ved finansiering af byggeprojekt	24.05.2022
Det finansielle ankenævn · Resurs Bank frifundet for krav om uansvarlig långivning efter kreditvurdering baseret på eSkatData og KreditStatus	04.03.2022

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Aftaleloven § 36	stk. 1	Aftaleloven § 38c	stk. 1
Kreditaftaleloven § 7c	stk. 1, 2	Lov om forbrugslånsvirksomheder § 9	stk. 1
Lov om forbrugslånsvirksomheder § 18	stk. 1	Markedsføringsloven § 3	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

34 afgørelser

EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL		6
24.10.2024	Medlemsstaters ret til at fastsætte forskellige sanktioner for manglende kreditværdighedsvurdering og brud på oplysningspligt i forbrugerkreditaftaler (Sag C-339/23)	C-339/23
25.01.2024	Forældelsesfrister ved urimelige aftalevilkår: Krav om forbrugerens kendskab til rettigheder	C-810/21
11.01.2024	Sanktioner ved manglende kreditværdighedsvurdering af forbrugere trods fuld tilbagebetaling af kreditaftalen	C-755/22
23.11.2023	Urimelige kontraktvilkår i forbrugerkreditaftaler: Omkostninger, retlig interesse og delvis ugyldighed	C-321/22
10.06.2021	Effektivitet af nationale sanktioner ved manglende vurdering af forbrugeres kreditværdighed	C-303/20
22.04.2021	Forbrugerbeskyttelse og forældelse af krav om tilbagebetaling af ulovlige gebyrer i forbrugerkreditaftaler	C-485/19
DET FINANSIELLE ANKENÆVN · NÆVN / KLAGEINSTANS		19
23.02.2026	377/2025 Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende vurdering af kreditværdighed, jf. kreditaftalelovens § 7 c.	377/2025
14.01.2026	Afslag på låneforhøjelse og påstået pres til salg af ejendom førte ikke til erstatningsansvar for bank	228/2022

10.10.2025	Afslag på krav om nedsættelse af gæld som følge af påstået uansvarlig långivning hos Bank Norwegian	260/2025
28.08.2025	Klage over manglende kreditværdighedsvurdering afvist trods efterfølgende salg af lån til tredjemand	422/2024
04.03.2025	Afslag på tilsidesættelse af kreditaftale grundet mangelfuld kreditværdighedsvurdering og indsigelse mod salg af fordring	308/2024
12.02.2025	Afslag på klage over Bank Norwegian vedrørende kreditværdighedsvurdering ved lån på 50.000 kr.	297/2024
19.12.2024	Kreditværdighedsvurdering og spørgsmål om ugyldighed af låneftale på 15.000 kr. hos Resurs Bank	142/2024
19.12.2024	Afslag på debitorskifte på realkreditlån med lav rente var berettiget og baseret på en saglig kreditvurdering	174/2024
20.09.2024	Afvisning af klage over Basisbank og Lowell grundet ophør af pengeinstitutvirksomhed	260/2024
31.05.2024	Delvis tilsidesættelse af låneaftaler pga. mangelfuld kreditværdighedsvurdering hos Ikano Bank og Basisbank	405/2023
12.12.2023	Afvisning af sag om kassekredit og rådgivning grundet behov for vidneforklaringer	133/2023
15.02.2023	Basisbank frifundet for uansvarlig långivning trods indsigelse om manglende kreditværdighedsvurdering	364/2021
20.10.2022	Klage over uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering ved omlægning af gæld til særlige vilkår	382/2021
09.09.2022	Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering afvist af Det Finansielle Ankenævn	206/2021
24.05.2022	Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering ved finansiering af byggeprojekt	378/2021
04.03.2022	Resurs Bank frifundet for krav om uansvarlig långivning efter kreditvurdering baseret på eSkatData og KreditStatus	122/2021
20.12.2021	Opsigelse af kreditter og varsling af negativ rente trods aftale om ret til forlængelse på uændrede vilkår	226/2021
05.03.2021	Afvisning af krav om uansvarlig långivning og manglende kreditvurdering grundet forældelse	219/2020
19.08.2020	Indsigelse mod uansvarlig långivning og mangelfuld kreditvurdering hos Danske Bank	457/2019
FORBRUGEROMBUDSMANDEN · NÆVN / KLAGEINSTANS		9
18.12.2024	Sager om utilstrækkelig kreditværdighedsvurdering og overtrædelse af Kreditaftaleloven	
04.01.2022	Mangelfuld kreditværdighedsvurdering ved bevilling af forbrugslån og kassekredit	
05.08.2021	Mangelfuld kreditværdighedsvurdering ved bevilling af forbrugslån og kassekredit	

25.05.2020	Mangelfuld kreditvurdering og uansvarlig långivning: Forbrugerombudsmandens vurdering af låneaftalers gyldighed
15.01.2020	Forbrugerombudsmanden tilsidesætter låneaftaler grundet manglende kreditværdighedsvurdering og overgældsætning
27.09.2019	Forbrugerombudsmanden kritiserer mangelfuld kreditvurdering hos forbrugslånsvirksomhed
01.03.2019	Forbrugerombudsmanden kritiserer forbrugslånsvirksomheds kreditvurdering for manglende hensyntagen til individuelle økonomiske forhold
27.08.2018	Forbrugerombudsmanden fandt, at forbrugslånsvirksomhed overtrådte Kreditaftaleloven ved mangelfuld kreditværdighedsvurdering
27.08.2018	Forbrugerombudsmanden kritiserer forbrugslånsvirksomhed for mangelfuld kreditværdighedsvurdering efter Kreditaftaleloven